

Evaluatie bodycams Landelijke Eenheid; proeftuin bodycams Dienst Infrastructuur 2018 (2019).

S. Flight (Sander Flight Onderzoek & Advies)
Politiewetenschap 93B

Thema: 1.10 Toezicht en Handhaving

Doelstelling

Door middel van een evaluatie het ontdekken van de mogelijkheden en onmogelijkheden van de proeftuin bodycams van de Landelijke Eenheid

Methoden van onderzoek

- Enquêtes
- Registraties
- Logfiles
- Interviews

Samenvatting

Het rapport gaat om een proef met bodycams binnen (twee geografische afdelingen van) de Dienst Infrastructuur van de Landelijke Eenheid. Het doel van deze specifieke proeftuin in de Landelijke Eenheid was de (on)mogelijkheden van de bodycam te ontdekken: als preventief middel (vooraf), als instrument voor live meekijken (tijdens) en voor gebruik van opnames achteraf voor klachtafhandeling en opsporing (achteraf).

De benadering in dit onderzoek is wederom gebaseerd op realistic evaluation. De auteur legt in hoofdstuk 3 helder uit wat dit inhoudt. Onderzoeksmethoden bestonden uit enquêtes, registraties van incidenten voor en na invoering, logfiles en interviews met 50 medewerkers van de LE.

Geweld tegen politieambtenaren is gedaald in de twee geografische afdelingen die met bodycams werkten. Het aantal incidenten van lichamelijke agressie en serieuze bedreigingen is gehalveerd. Tevens is het veiligheidsgevoel verbeterd bij degenen die vaak met de bodycam werkten: hoe vaker de bodycam werd gedragen, hoe groter dat effect. Het is volgens de onderzoeker zeer waarschijnlijk dat het preventieve 'vooraf' mechanisme is geactiveerd. De politiemensen die de enquête invulden ondersteunen deze conclusie: agenten zelf dachten na de proef vaker dan voor de proef dat mensen zich respectvol richting de politie gedragen en dat ze beter meewerken dankzij de bodycams. Blijkbaar heeft de bodycam zijn corrigerende effect dus in de praktijk aangetoond.

Het live meekijken met de bodycams is niet goed uit de verf gekomen mede door weerstand tegen het idee dat er over de schouder wordt meegekeken (deelname was vrijwillig). Er zijn enkele ervaringen opgedaan met live streaming en die zijn positief, dat is echter niet genoeg om stevige conclusies op te baseren.

Er zijn ruim 1.250 opnames gemaakt in de loop van de pilot: drie á vier per dag. De in de aanvraag geformuleerde streefcijfers (vijf opnames gebruiken voor klachtafhandeling en tien opnames als bewijsmateriaal) zijn niet gehaald: opnames zijn niet gebruikt voor opsporing of klachtafhandeling. De tweede van die doelstellingen—over de klachten—kón ook niet gehaald worden: gedurende het jaar dat de proef liep zijn geen klachten ingediend tegen politiemensen met bodycams. In het hele jaar is het 1 keer voorgekomen dat beelden werden gebruikt om van te leren: drie politiemensen hebben opnames teruggekeken van de aanhouding van een vuurwapengevaarlijke verdachte.

Opnieuw is dus aangetoond dat bodycams agressie en geweld tegen politiemensen kunnen voorkomen. Dat ondersteunt het besluit van de Nationale Politie om tweeduizend bodycams aan te schaffen. De andere geformuleerde doelen zijn niet gehaald. Dit betekent niet dat die twee andere mechanismen minder veelbelovend zijn. De conclusie is dat er meer techniek, organisatie, ondersteuning en begeleiding nodig is om deze twee mechanismen tot leven te wekken. Het rapport besluit daarom met een aantal aanbevelingen voor het verdere proces van invoering van de bodycam in het politiewerk.